

05.86
(2e) (#)

ROYALE BELGE

VERZEKERING VAN BURGERRECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID VAN NIJVERHEIDS- EN HANDELSBEDRIJVEN

ALGEMENE VOORWAARDEN

TITEL I

VOORWAARDEN EIGEN AAN DE VERZEKERING VAN BURGERRECHTELIJKE BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID

■ Artikel 1 — VOORWERP VAN DE DEKKING

1.1. Rechtsgronden - Verzekerde personen

1.1.1. De Maatschappij verzekert de extracontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekeringnemer, zijn aangestelden, vennoten, zaakvoerders, beheerders en commissarissen voor schade die door de onderneming aan derden wordt toegebracht in het kader van de in de bijzondere voorwaarden omschreven bezigheden.

Bij uitbreiding wordt de contractuele aansprakelijkheid gedekt als zij voortvloeit uit een verwekkend feit dat op zichzelf aanleiding kan geven tot extracontractuele aansprakelijkheid; de dekking is evenwel beperkt tot het bedrag van de vergoedingen die verschuldigd zouden zijn als aan de aansprakelijkheidsvordering een extracontractuele grondslag was gegeven.

1.1.2. De dekking wordt verleend binnen de perken van de wetsbepalingen ter zake van burgerrechtelijke aansprakelijkheid, zonder dat de Maatschappij kan gehouden worden tot een ruimere vergoeding ten gevolge van bijzondere verbintenissen die de verzekerden hebben aangegaan.

1.2. Gedekte schade

1.2.1. Letsel- en zaakschade is gedekt.

Onder letselschade verstaat men iedere aantasting van de lichamelijke gaafheid en de geldelijke of morele gevolgen ervan.

Onder zaakschade verstaat men beschadiging, vernieling of verlies van zaken.

1.2.2. De in de bijzondere voorwaarden bedongen dekking van letsel- en zaakschade wordt binnen de hierna genoemde perken verruimd tot onstoffelijke schade, dat wil zeggen tot ieder geldelijk nadeel dat voortvloeit uit de beroving van voordelen verbonden met de uitoefening van een recht, het genot van een goed en inzonderheid : verlies van afzet, cliënteel, handelsfaam, winst, gebruiksderiving van roerend of onroerend goed, stilstand van produktie en ander dergelijk nadeel.

- Gedekt wordt onstoffelijke schade
  - die **gevolgschade** is, dat wil zeggen ieder geldelijk nadeel dat het gevolg is van door dit contract gedekte letsel- of zaakschade;
  - die **geen gevolgschade** is, dat wil zeggen zogenaamde zuiver onstoffelijke schade die niet het gevolg is van letsel- of zaakschade, op voorwaarde dat ze veroorzaakt is door een abnormale gebeurtenis die in hoofde van de verzekeringnemer, zijn organen of leidinggevende aangestelden onopzettelijk en onvoorzien is, onverminderd de in artikel 9 bedongen uitsluitingen.
- Onstoffelijke schade die het gevolg is van niet gedekte letsel- of zaakschade is uitgesloten.

1.3. Gedekte werkzaamheden

De verzekering geldt voor schade die zich voordoet tijdens de uitoefening van de bedrijfsactiviteiten; ze heeft geen betrekking op schade veroorzaakt door produkten na levering of werken na uitvoering.

1.3.1. Onder levering van produkten wordt verstaan de materiële bezitsovergang van produkten of het in omloop brengen ervan, zodra de verzekeringnemer of zijn aangestelden hun beschikkings- of controlemacht over deze produkten effectief verloren hebben.

1.3.2. Onder uitvoering van werken wordt het eerst gebeurende van de volgende feiten verstaan : voorlopige oplevering, inbezitneming, bezetting, terbeschikkingstelling of inbedrijfstelling van werken, zodra de verzekeringnemer of zijn aangestelden hun beschikkings- of controlemacht over deze werken effectief verloren hebben.

■ *Artikel 2 — VERZEKERINGSGBIED*

Tenzij anders bedongen in de bijzondere voorwaarden geldt de verzekering voor de bezigheden van de in België gevestigde bedrijfszetels van de verzekeringnemer en dekt ze schade die ten gevolge van deze bezigheden in de hele wereld gebeurt.

Indien werken bij weten van de verzekeringnemer bestemd zijn om buiten Europa te worden uitgevoerd, moet de verzekeringnemer dit aangeven; de dekking strekt zich pas uit tot deze werken na aanvaarding door de Maatschappij.

■ *Artikel 3 — DEKKINGSTERMIJN*

De dekking van het contract geldt wanneer de schade gebeurt tijdens de termijn waarin ze van kracht is.

■ *Artikel 4 — VERZEKERINGSSOMMEN EN VERBINTENISGRENZEN*

4.1. De Maatschappij verleent haar dekking tot de in de bijzondere voorwaarden vermelde sommen nadat de verzekeringnemer de eigen risico's voldaan heeft.

Ingeval de in de bijzondere voorwaarden bedongen dekking geen melding maakt van een specifiek bedrag voor onstoffelijke schade, is deze in de verzekeringssommen begrepen. Als ze echter groter is dan 5.000.000 frank per schadegeval, wordt de onstoffelijke schade in ieder geval begrensd tot maximum 5.000.000 frank per schadegeval.

4.2. Wanneer de verzekerde onderneming de schade zelf herstelt, is de uitkering van de Maatschappij beperkt tot de kostprijs van het arbeidsloon en van de leveringen voor de herstelling.

4.3. Alle schade die te wijten is aan een zelfde gebeurtenis wordt als een enkel schadegeval beschouwd. Indien de Maatschappij haar verbintenis per verzekeringsjaar heeft beperkt, wordt hieronder de termijn tussen twee jaarlijkse vervaldagen van het contract verstaan.

4.4. Alle kosten, daarin begrepen de kosten van beperking van de schade, interesten, uitgaven en honoraria zijn in de verzekeringssommen begrepen.

■ Artikel 5 — BIJZONDERE DEKKINGEN

5.1. Risico's van brand, vuur, ontploffing, rook, water, milieuaantasting en burenhinder

5.1.1. BRAND, VUUR, ONTPLOFFING, ROOK, WATER

- De dekking omvat
  - letselschade veroorzaakt door brand, vuur, ontploffing, rook en water,
  - zaakschade en onstoffelijke schade veroorzaakt door brand, vuur, ontploffing, rook en water met uitsluiting van wat de verzekeringnemer gewoonlijk onder de Burenverhaaldekking van een brandverzekeringscontract kan laten verzekeren.
Onstoffelijke schade die het gevolg is van een schade die onder de Burenverhaaldekking van een brandverzekeringscontract kan worden verzekerd, is evenwel gedekt.
- De dekking wordt binnen de perken van artikel 1.1. uitgebreid tot de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerden voor schade door brand of ontploffing aan ruimten die de verzekerden bezetten of huren voor een duur van minder dan 30 dagen met het oog op het organiseren van handels- of sociale evenementen.
- Wanneer werk met open vuur, onbedekte vlam of verhittingspunten (lassen, snijbranden, hardsolderen, wellen, afbranden van verf of vernis, ontgooien enz.) de oorsprong is van de schade, wordt de voor zaakschade verzekerde som met 25 % verhoogd als bewezen wordt dat de veiligheidsrichtlijnen en -maatregelen betreffende dat werk, die vermeld zijn in de door de Nationale Vereniging voor Beveiliging tegen Brand erkende Vuurmaakvergunning, in acht werden genomen.

5.1.2. MILIEUAANTASTING

De dekking wordt verleend voor schade door milieuaantasting ten gevolge van

- verontreiniging of besmetting van grond, water, of lucht,
- voortbrengen, storten of opslaan van vaste, vloeibare of gasvormige stoffen,
- lawaai, stank, rook, trillingen, golven, stralingen of temperatuurwijzigingen.

Deze dekking geldt maar als de schade het gevolg is van een ongeval. Onder ongeval wordt verstaan een plotselinge gebeurtenis die voor de verzekeringnemer, zijn organen of leidinggevende aangestelden onopzettelijk en onvoorzien is.

Gedekt is evenwel niet schade die te wijten is aan niet-inachtneming van veiligheidsnormen en -reglementen betreffende de werkzaamheden van de verzekerde onderneming of het niet-naleven van de reglementering betreffende de milieubescherming, voor zover deze schendingen worden geduid door de verzekeringnemer, zijn organen, zijn leidinggevendenden of de verantwoordelijke technici, inzonderheid die belast met het voorkomen van milieuaantasting.

5.1.3. BURENHINDER

De dekking strekt zich uit tot schade aan personen en goederen waarvan vergoeding kan worden verkregen op grond van artikel 544 van het Belgisch burgerlijk wetboek wegens burenhinder of krachtens buitenlandse rechtsbepalingen met dezelfde strekking.

Deze dekking geldt niet wanneer de aansprakelijkheid van de verzekeringnemer voor burenhinder uitsluitend voortkomt uit een door hem aangegane contractuele verbintenis.

Indien het schade betreft die door milieuaantasting is veroorzaakt, zijn de voorwaarden waarvan artikel 5.1.2. de verlening van de dekking afhankelijk stelt, eveneens van toepassing.

5.1.4. BEPALINGEN EIGEN AAN DEZE BIJZONDERE DEKKINGEN

De dekking wordt verleend tot de in de bijzondere voorwaarden vermelde sommen maar met een maximum van 5.000.000 frank per schadegeval voor zaakschade en voor onstoffelijke schade die al dan niet gevolgschade is.

Voor de risico's van milieuaantasting en burenhinder strekt de dekking zich evenwel niet uit tot onstoffelijke schade die geen gevolgschade is, zoals omschreven in artikel 1.2.2.

5.2. Onderaannemers

- 5.2.1. De extracontractuele en contractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerden voor daden van onderaannemers wordt gedekt i.v.m. de door deze laatste uitgevoerde werken die voorkomen in de beschrijving van de werkzaamheden van de onderneming voor zover de desbetreffende omzet bij de Maatschappij aangegeven is overeenkomstig artikel 20.2.3.
- 5.2.2. De dekking wordt verleend binnen de perken van de wetsbepalingen ter zake van burgerrechtelijke aansprakelijkheid, zonder dat de Maatschappij tot ruimere vergoeding als gevolg van bijzondere verbintenissen gehouden kan zijn.
- 5.2.3. Niet gedekt wordt :
- schade ten gevolge van gehele of gedeeltelijke niet-uitvoering van contractuele verbintenissen zoals te late uitvoering van een bestelling of een dienstverstrekking, kosten gemaakt om het slecht uitgevoerde werk over te doen of te verbeteren,
  - schade die uitgesloten zou zijn, als de onderaannemers de hoedanigheid van verzekerde hadden,
  - de persoonlijke aansprakelijkheid van de onderaannemers.

5.3. Lenen van personeel

- 5.3.1. In geval van schade, aan derden veroorzaakt door personeel dat bij gelegenheid ter beschikking van de verzekerden is gesteld en onder hun gezag, leiding en toezicht werkt, wordt de aansprakelijkheid van de verzekerden en dit personeel gedekt voor zover de werkelijke of overeengekomen bezoldiging betreffende de door het geleend personeel uitgevoerde werken bij de Maatschappij wordt aangegeven.
- 5.3.2. Indien een ongeval van een lid van dat geleend personeel moet worden vergoed door de arbeidsongevallenverzekeraar van de uitlenende derde, wordt de dekking aan de verzekerden toch verleend voor het verhaal dat die verzekeraar en/of de getroffen(e) - of zijn rechtverkrijgende(n) - op hen mochten nemen.

■ **Artikel 6 — EIGEN RISICO'S**

- 6.1. Bij een schadegeval draagt de verzekeringnemer zelf een aandeel dat in de bijzondere voorwaarden wordt bepaald.
- 6.2. Voor schade te wijten aan onderaannemers bedraagt het eigen risico 10 % met een maximum van 100.000 F.
- 6.3. Voor schade te wijten aan opzet of grove schuld van een niet-leidinggevende aangestelde, als bepaald in artikel 9.1., bedraagt het eigen risico 10 % met een maximum van 100.000 F.
- 6.4. De verdediging van de belangen van de verzekerden wordt niet ten laste genomen ingeval de schade kleiner is dan het eigen risico.

■ **Artikel 7 — BEGRIP DERDE**

- 7.1. Als derde wordt beschouwd iedere andere natuurlijke of rechtspersoon dan :
- de verzekeringnemer,
  - zijn echtgenoot of de gewoonlijk met hem samenwonende persoon en, op voorwaarde dat zij bij hen inwonen en door hen worden onderhouden, hun bloed- en aanverwanten in de rechte linie,
  - zijn vennoten, zaakvoerders, beheerders en commissarissen terwijl zij in die hoedanigheid handelen,
  - zijn aangestelden in de uitoefening van hun bediening.
- 7.2. De aangestelden, vennoten, zaakvoerders, beheerders en commissarissen worden evenwel als derden beschouwd voor andere zaakschade dan die aan kleren, werktuigen en persoonlijke voorwerpen.

■ Artikel 8 — FACULTATIEVE VERRUIMINGEN

In de dekking zijn niet begrepen maar na uitdrukkelijke overeenkomst of met een bijzondere polis kunnen worden gedekt :

8.1. Toevertrouwde goederen

- 8.1.1. Schade aan goederen die aan de verzekerden zijn toevertrouwd om eraan te werken.
- 8.1.2. Schade aan al dan niet toevertrouwde goederen die door de verzekerden ten tijde van het schadegeval als gereedschap werden gebruikt.
- 8.1.3. Schade aan goederen waarvan de verzekerden huurder, bezetter of bewaarnemer zijn.

Er wordt overeengekomen dat zonder uitdrukkelijke overeenkomst gedekt is schade aan :

- goederen waaraan ten tijde van het schadegeval niet rechtstreeks wordt gewerkt, indien het gaat om werken bij derden,
- materieel dat wordt aangevoerd door derden die in de verzekerde onderneming komen werken, voor zover dat materieel ten tijde van het schadegeval door de verzekerden niet als gereedschap werd gebruikt,
- voertuigen die door derden worden aangebracht om geladen of gelost te worden, alsmede voertuigen van derden die in de installaties van de verzekeringnemer worden gestald, zelfs als die voertuigen door de verzekerden binnen of vlakbij die installaties worden verplaatst.

8.2. Diefstal

De aansprakelijkheid van de verzekeringnemer als aanstellende in verband met

- 8.2.1. een diefstal of poging tot diefstal ten nadele van derden begaan door een van zijn aangestelden in de uitoefening van zijn bediening;
- 8.2.2. diefstal of poging tot diefstal ten nadele van een derde in de hand gewerkt door de nalatigheid van een aangestelde in de uitoefening van zijn bediening.

8.3. Vervoermiddelen

- 8.3.1. Schade door drijvend materieel en alle zelfbewegende binnenvaartverkeers- of vervoermiddelen, alsook door de zaken die zij vervoeren of slepen.
- 8.3.2. Schade door spoorwegmaterieel en alle zelfbewegende spoorwegverkeers- of vervoermiddelen, alsook door de zaken die zij vervoeren of slepen.

8.4. Toestellen en installaties

- 8.4.1. Schade veroorzaakt door alle vaste of bewegende bouwplaats- of hijstoestellen, zoals kranen, bulldozers, graafmachines, heftrucks. Niet-ingeschreven heftrucks die binnen het bedrijf worden gebruikt of bij gelegenheid er vlakbij rijden, zijn evenwel gedekt zonder uitdrukkelijke overeenkomst.
- 8.4.2. Schade veroorzaakt door de volgende installaties wanneer ze buiten de omheining van het bedrijf aangebracht zijn : leidingen voor gas, stoom of ontvlambare en/of ontplofbare stoffen of alle gevaarlijke substanties, elektriciteitsleidingen, verbindingslijnen met de spoorweg, de buurtspoorweg of waterlopen, kabelbanen en dergelijke.

8.5. Schade van allerlei oorsprong

Andere dan letselschade die haar oorsprong vindt in de hierna opgesomde oorzaken :

- 8.5.1. - grondbewegingen, wanneer de werkzaamheden van de onderneming bouw- of grondwerken omvatten,
  - steenberg, slakkenbergen en dergelijke ophopingen;
- 8.5.2. afbraak-, bouw- en verbouwingswerken. Gedekt is evenwel zonder uitdrukkelijke overeenkomst schade veroorzaakt door gewone onderhouds-, herstel- of reinigingswerken aan het materieel, de installaties en de gebouwen;
- 8.5.3. het roerend en onroerend patrimonium van de verzekerde onderneming dat niet tot de exploitatie dient;
- 8.5.4. het bezit of gebruik van springstoffen.

8.6. Kernrisico

Schade die rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeit uit

- wijziging van de atoomkern,
- radioactiviteit,
- voortbrenging van ioniserende stralingen van alle aard,
- uiting van de schadelijke eigenschappen van kernbrandstoffen (of substanties) of radioactieve producten (of afval).

■ Artikel 9 — UITSLUITINGEN

Van dekking zijn uitgesloten :

9.1. Schade veroorzaakt door opzet of grove schuld van een verzekerde.

Uitgesloten zijn onder meer altijd :

- tekortkoming aan wetten, regels of gebruiken in verband met de werkzaamheden van de verzekerde onderneming wanneer de gevolgen daarvan normaal voorzienbaar waren,
- veelvuldige herhaling van schade met dezelfde oorsprong wegens het niet nemen van voorzorgen,
- schending van elementaire voorzichtigheids- of veiligheidsnormen en grove nalatigheid of kennelijke beroepsoneerlijkheid.

Als de schuldige verzekerde echter geen orgaan of leidinggevende aangestelde is, wordt de dekking verder verleend aan de andere verzekerden dan de schuldige onder voorbehoud van het in artikel 6.3. bepaalde eigen risico.

- 9.2. Schade veroorzaakt door motorvoertuigen in de gevallen van aansprakelijkheid als beoogd door de Belgische of buitenlandse wetgeving op de verplichte verzekering van motorvoertuigen.
- 9.3. Schade veroorzaakt door alle voortbewegings- of vervoermiddelen van de zee- of luchtvaart, alsook door de goederen die zij vervoeren of slepen.
- 9.4. Schade ten gevolge van financiële transacties, misbruik van vertrouwen, ontrouw in het beheer, verduistering of alle dergelijke handelingen, oneerlijke concurrentie of aantasting van intellectuele rechten zoals uitvindingsrechten, handelsmerken, tekeningen of modellen en auteursrechten.
- 9.5. Schade ten gevolge van gehele of gedeeltelijke niet-uitvoering van contractuele verbintenissen zoals te late uitvoering van een bestelling of dienstverstrekking, kosten gemaakt om het slecht uitgevoerde werk over te doen of te verbeteren.
- 9.6. Gerechtelijke, transactionele, administratieve of economische boeten, zogenaamde «punitive damages» van buitenlandse rechtsstelsels en kosten van strafvervolgning.
- 9.7. Schade ten gevolge van oorlog, staking, lock-out, oproer, terrorisme of sabotage, alle gewelddaden met collectieve drijfveer, al dan niet gepaard gaand met opstand tegen het gezag.

■ *Artikel 10 — WIJZIGING VAN HET RISICO*

10.1. De verzekering is opgemaakt volgens de verklaringen van de verzekeringnemer. Deze verbindt zich ertoe de Maatschappij te verwittigen van :

- tijdelijke of blijvende verzwaringen van alle wezenlijke kenmerken van de risico's,
- herstructureringen en uitbreidingen van de onderneming door oprichting van nieuwe bedrijfszetels of door uitoefening van nieuwe activiteiten.

De verzekeringnemer behoort de Maatschappij onder meer te waarschuwen als hij materialen, materieel, werkwijzen of technieken aanwendt die een verzwaaring van de wezenlijke kenmerken van de risico's zouden inhouden.

De verzekeringnemer verbindt zich ertoe de uit die wijzigingen voortvloeiende risico's door de Maatschappij te laten dekken; de verzekering gaat pas in nadat de Maatschappij het risico eventueel aanvaard heeft en in voorkomend geval nadat nieuwe verzekeringsvoorwaarden vastgesteld zijn.

10.2. De verzekeringnemer verbindt zich ertoe de Maatschappij eveneens in te lichten over de afsluiting van iedere aanvullende verzekering van dezelfde aard bij een andere maatschappij.

10.3. Zonder voorafgaande goedkeuring van de Maatschappij mag de verzekeringnemer geen beding van arbitrage voor buitenlandse scheidsrechters aanvaarden.

TITEL II

VOORWAARDEN EIGEN AAN DE VERZEKERING VAN BURGERRECHTELIJKE PRODUKTEN- EN WERKENAANSPRAKELIJKHEID

■ *Artikel 11 — VOORWERP VAN DE DEKKING*

11.1. Rechtsgronden — Verzekerde personen

11.1.1. De Maatschappij dekt de contractuele en extra-contractuele aansprakelijkheid van de verzekeringnemer, zijn aangestelden, vennoten, zaakvoerders, beheerders en commissarissen, zoals die geregeld wordt door Belgische en buitenlandse rechtsbepalingen voor schade die aan derden veroorzaakt wordt door produkten na levering of werk na uitvoering, in het kader van de in de bijzondere voorwaarden omschreven bezigheden.

11.1.2. De dekking wordt verleend binnen de perken van de wetsbepalingen ter zake van burgerrechtelijke aansprakelijkheid, zonder dat de Maatschappij kan gehouden worden tot een ruimere vergoeding ten gevolge van bijzondere verbintenissen die de verzekerden hebben aangegaan.

11.2 Gedekte schade

11.2.1. Letsel- en zaakschade is gedekt.

Onder letselschade verstaat men iedere aantasting van de lichamelijke gaafheid en de geldelijke of morele gevolgen ervan.

Onder zaakschade verstaat men beschadiging, vernieling of verlies van zaken.

11.2.2. De in de bijzondere voorwaarden bedongen dekking van letsel- en zaakschade wordt verruimd tot onstoffelijke schade die het gevolg is van door dit contract gedekte letsel- of zaakschade.

Onder onstoffelijke schade verstaat men ieder geldelijk nadeel dat voortvloeit uit de beroving van voordelen verbonden met de uitoefening van een recht, het genot van een goed en inzonderheid : verlies van afzet, cliënteel, handelsfaam, winst, gebruiksderiving van roerend of onroerend goed, stilstand van produktie en ander dergelijk nadeel.

Onstoffelijke schade die het gevolg is van niet gedekte letsel- of zaakschade, is uitgesloten. Onstoffelijke schade die niet het gevolg is van letsel- of zaakschade, is uitgesloten.

11.3. Schadeverwekkend feit dat aanleiding geeft tot dekking

Aanleiding tot dekking geeft schade waarvan het verwekkend feit een gebrek van de produkten of de werken is dat te wijten is aan vergissing, verzuim of nalatigheid in ontwerp, vervaardiging, verwerking, bereiding of verzendklaarmaken, herstelling of onderhoud, plaatsing, montage, samenvoeging of andere dergelijke verrichtingen, verpakking, etikettering, opslag, verzending, beschrijving, specificatie, aanbeveling, gebruiksaanwijzing of waarschuwing.

11.4. Levering - Uitvoering

11.4.1. Onder levering van produkten wordt verstaan de materiële bezitsovergang van produkten of het in omloop brengen ervan, zodra de verzekeringnemer of zijn aangestelden hun beschikkings- of controlemacht over deze produkten effectief verloren hebben.

11.4.2. Onder uitvoering van werken wordt het eerst gebeurende van de volgende feiten verstaan : voorlopige oplevering, inbezitneming, bezetting, terbeschikkingstelling of inbedrijfstelling van werken, zodra de verzekeringnemer of zijn aangestelden hun beschikkings- of controlemacht over deze werken effectief verloren hebben.

■ **Artikel 12 — VERZEKERINGSGBIED**

Tenzij anders bedongen in de bijzondere voorwaarden geldt de verzekering voor de bezigheden van de in België gevestigde bedrijfszetels van de verzekeringnemer en dekt ze schade die ten gevolge van deze bezigheden in de hele wereld gebeurt.

Indien produkten bij weten van de verzekeringnemer bestemd zijn om buiten Europa te worden geleverd of verwerkt in andere buiten Europa geleverde produkten of als daar werken worden uitgevoerd, moet de verzekeringnemer dat aangeven; de dekking strekt zich pas uit tot deze produkten en werken na aanvaarding door de Maatschappij.

■ **Artikel 13 — DEKKINGSTERMIJN**

De dekking van het contract geldt wanneer de schade gebeurt tijdens de termijn waarin ze van kracht is. De datum van het schadegebeuren is de datum van de eerste uiting van de schade.

Als de Maatschappij de verzekering na een schadegeval verbreekt, is de dekking echter van toepassing voor schade die gebeurt binnen drie maanden na de datum van beëindiging van het contract, voor zover de schade voortvloeit uit hetzelfde schadeverwekkend feit als de voor die datum bij de Maatschappij aangegeven schadegevallen. Deze dekking geldt alleen maar als de door de Maatschappij aangewezen voorkomingsmaatregelen in acht worden genomen.

■ **Artikel 14 — VERZEKERINGSSOMMEN EN VERBINTENISGRENZEN**

14.1. De Maatschappij verleent haar dekking tot de in de bijzondere voorwaarden vermelde sommen per schadegeval en per verzekeringsjaar nadat de verzekeringnemer de eigen risico's voldaan heeft.

Ingeval de in de bijzondere voorwaarden bedongen dekking geen melding maakt van een specifiek bedrag voor onstoffelijke schade, is deze in de verzekeringssommen begrepen. Als ze echter groter is dan 5.000.000 frank per schadegeval, wordt de onstoffelijke schade in ieder geval begrensd tot maximum 5.000.000 frank per schadegeval.

14.2. Alle schade die te wijten is aan een zelfde verwekkend feit wordt als een enkel schadegeval beschouwd.

De jaarlijkse dekkingsgrens is van toepassing voor al dan niet aan hetzelfde verwekkend feit te wijten schade die tijdens een zelfde verzekeringsjaar gebeurt; schaden die aan een zelfde verwekkend feit te wijten zijn, worden echter geacht te zijn gebeurd in de loop van het verzekeringsjaar waarin de eerste van die schaden is gebeurd.

Onder verzekeringsjaar wordt verstaan de periode tussen twee jaarlijkse vervaldagen van het contract.

14.3. Alle kosten, daarin begrepen de kosten van beperking van de schade, interesten, uitgaven en honoraria zijn in de verzekeringssommen begrepen.

■ *Artikel 15 — EIGEN RISICO'S*

- 15.1. Bij een schadegeval draagt de verzekeringnemer zelf een aandeel dat in de bijzondere voorwaarden wordt bepaald.
- 15.2. Voor schade te wijten aan onderaannemers bedraagt het eigen risico 10 % met een maximum van 100.000 F.
- 15.3. Voor schade te wijten aan opzet of grove schuld van een niet-leidinggevende aangestelde, als bepaald in artikel 17.1., bedraagt het eigen risico 10 % met een maximum van 100.000 F.
- 15.4 De verdediging van de belangen van de verzekerden wordt niet ten laste genomen ingeval de schade kleiner is dan het eigen risico.

■ *Artikel 16 — BEGRIP DERDE*

Als derde wordt beschouwd iedere andere natuurlijke of rechtspersoon dan :

- de verzekeringnemer,
- zijn echtgenoot of de gewoonlijk met hen samenwonende persoon en, op voorwaarde dat zij bij hen inwonen en door hen worden onderhouden, hun bloed- en aanverwanten in de rechte linie,
- zijn vennoten, zaakvoerders, beheerders en commissarissen terwijl zij in die hoedanigheid handelen,
- zijn aangestelden in de uitoefening van hun bediening.

■ *Artikel 17 — UITSLUITINGEN*

Van dekking zijn uitgesloten :

- 17.1. Schade veroorzaakt door opzet of grove schuld van een verzekerde.

Uitgesloten zijn onder meer altijd :

- tekortkoming aan wetten, regels of gebruiken in verband met de werkzaamheden van de verzekerde onderneming wanneer de gevolgen daarvan normaal voorzienbaar waren,
- niet-onderwerping van de produkten van de verzekerde aan voldoende voorafgaande tests en controles rekening houdend met de verworven kennis op technisch en wetenschappelijk gebied,
- schending van elementaire voorzichtigheids- of veiligheidsnormen en grove nalatigheid of kennelijke beroepsbekwaamheid.

Als de schuldige verzekerde echter geen orgaan of leidinggevende aangestelde is, wordt de dekking verder verleend aan de andere verzekerden dan de schuldige onder voorbehoud van het in artikel 15.3. bepaalde eigen risico.

- 17.2. Door een gebrek naar de zin van artikel 11.3. aangetaste geleverde produkten of gebrekkige uitgevoerde werken.

Indien het geleverde produkt of het uitgevoerde werk een element is dat niet kan worden losgemaakt van de andere bestanddelen van een door de verzekerde geleverd of uitgevoerd geheel, wordt dit geheel uitgesloten.

Eveneens uitgesloten zijn :

- 17.2.1. Kosten betreffende de preventieve controle op produkten of werken die geheel of gedeeltelijk gebrekkig zijn of vermoed worden te zijn, alsmede alle maatregelen om het gevaarlijk produkt onschadelijk te maken, onder meer kosten van opsporing van de bezitters van het produkt en waarschuwing van de bedreigde personen, kosten van intrekking en onderzoek van het produkt dat schade heeft veroorzaakt of kan veroorzaken.
- 17.2.2. Kosten van opsporing, uiteenneming, terugplaatsing, herstelling, terugname, vervanging, terugbetaling, rehabilitatie door publiciteit van produkten of werken die geheel of gedeeltelijk gebrekkig zijn of vermoed worden te zijn en alle gelijkaardige kosten.

- 17.3. Schade die enkel hieruit voortvloeit dat de geleverde produkten of uitgevoerde werken niet de functies vervullen of niet aan de behoeften beantwoorden waartoe ze bestemd zijn, inzonderheid die bestaande in gebrek aan prestatie, efficiëntie, duurzaamheid, geschiktheid, kwaliteit of rendement.
- 17.4. Schade ten gevolge van een feit of een gebeurtenis waarvan de verzekeringnemer kennis had of had moeten hebben bij de afsluiting van de verzekering.
- 17.5. Gerechtelijke, transactionele, administratieve of economische boeten, zogenaamde « punitive damages » van buitenlandse rechtsstelsels en kosten van strafvervolging.
- 17.6. Schade ten gevolge van oorlog, staking, lock-out, oproer, terrorisme of sabotage, alle gewelddaden met collectieve drijfveer, al dan niet gepaard gaand met opstand tegen het gezag.
- 17.7. Schade die rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeit uit :
  - wijziging van de atoomkern,
  - radioactiviteit,
  - voortbrenging van ioniserende stralingen van alle aard,
  - uiting van de schadelijke eigenschappen van kernbrandstoffen (of substanties) of radioactieve produkten (of afval).

■ *Artikel 18 — WIJZIGING VAN HET RISICO*

- 18.1. De verzekering is opgemaakt volgens de verklaringen van de verzekeringnemer. Deze verbindt zich ertoe de Maatschappij te verwittigen van :
  - tijdelijke of blijvende verzwaringen van alle wezenlijke kenmerken van de risico's,
  - herstructureringen en uitbreidingen van de onderneming door oprichting van nieuwe bedrijfszetels of door uitoefening van nieuwe activiteiten.

De verzekeringnemer behoort de Maatschappij onder meer te waarschuwen als hij produkten, werkwijzen of technieken op de markt brengt die een verzwaring van de wezenlijke kenmerken van de risico's zouden inhouden.

De verzekeringnemer verbindt zich ertoe de uit die wijzigingen voortvloeiende risico's door de Maatschappij te laten dekken; de verzekering gaat pas in nadat de Maatschappij het risico eventueel aanvaard heeft en in voorkomend geval nadat nieuwe verzekeringsvoorwaarden vastgesteld zijn.

- 18.2. De verzekeringnemer verbindt zich ertoe de Maatschappij eveneens in te lichten over de afsluiting van iedere aanvullende verzekering van dezelfde aard bij een andere Maatschappij.
- 18.3. Zonder voorafgaande goedkeuring van de Maatschappij mag de verzekeringnemer geen beding van arbitrage voor buitenlandse scheidsrechters aanvaarden.

PREMIE■ **Artikel 19 — BETALING**

De premies zijn betaalbaar bij aanbieding van de kwitantie of ontvangst van een kennisgeving van vervalddag.

De jaarpremie mag niet lager zijn dan de som van de in de bijzondere voorwaarden vermelde minima. Die minima zijn ondeelbaar.

Alle huidige en toekomstige kosten, lasten en heffingen uit hoofde van dit contract zijn ten laste van de verzekeringnemer.

■ **Artikel 20 — BEREKENINGSWIJZE**

De premies zijn :

20.1. ofwel vast overeengekomen, dat wil zeggen vastgesteld bij de afsluiting van het contract en vooruit te betalen op de in de bijzondere voorwaarden vermelde vervalddag;

20.2. achteraf te betalen op basis van de in de bijzondere voorwaarden vermelde gegevens, zoals omzet, bezoldigingen...

In dit geval geldt het volgende :

20.2.1. De verzekeringnemer stort ter uitvoering van het bepaalde in de bijzondere voorwaarden, een voorschot dat vooruit te betalen is per jaar of in halfjaarlijkse of driemaandelijke gedeelten in mindering van de op het einde van het verzekeringsjaar berekende definitieve premie; bij de afsluiting van het contract is het bedrag van het voorschot gelijk aan het geraamde bedrag van de eerste jaarpremie; vervolgens wordt het naargelang de afrekeningen worden opgemaakt, afgestemd op het bedrag van de laatste vervallen definitieve premie.

20.2.2. Op het einde van elke overeengekomen periode :

- bezorgt de verzekeringnemer aan de Maatschappij de inlichtingen die nodig zijn voor de berekening van de premie door haar het aangifteformulier dat zij hem daartoe heeft toegestuurd, binnen vijftien dagen ingevuld terug te zenden,
- maakt de Maatschappij de afrekening op onder aftrek van de eventuele voorschotten.

20.2.3. Wordt de premie of een deel ervan op de bezoldigingen berekend, dan bestaat het aan te geven cijfer uit het bedrag van de brutobezoldigingen die door de verzekeringnemer aan de in de onderneming tewerkgestelde personen toegekend zijn en bovendien, ingeval derden personeel aan de verzekeringnemer hebben geleend, uit het bedrag van de aan dit personeel toegekende brutobezoldigingen.

Het door de verzekeringnemer aangegeven bedrag van de facturen van de onderaannemers wordt voor 75 % aan de bezoldigingen toegevoegd.

Onder bezoldiging moet worden verstaan de som van alle voordelen in geld en natura die de in de onderneming tewerkgestelde personen genieten krachtens contracten die hen met de verzekeringnemer of eventueel met derden binden : lonen, wedden, vakantiegeld, gratificaties, winstaandelen, commissies, fooien, kost, inwoning, verwarming, verlichting, betaalde feestdagen enz.

De bedragen die als vakantiegeld of aanvullende vakantietoelage aan de werklieden worden toegekend, alsook alle sommen die loon vormen maar niet rechtstreeks door de werkgever worden betaald, zoals getrouwheidspremies, moeten evenwel niet op het aangifteformulier worden vermeld : de Maatschappij vervangt ze door een op basis van de aangegeven lonen bepaald bedrag dat overeenstemt met deze sommen of een deel ervan.

20.2.4. Voor kleine en middelgrote ondernemingen met maximum het equivalent van 10 voltijdse werknemers, wordt het bedrag van de aangegeven bezoldigingen vermeerderd met eenmaal het jaarlijks grensbedrag bepaald door de wetgeving inzake arbeidsongevallen voor de beoogde verzekeringstermijn.

20.2.5. Wordt de premie of een deel ervan berekend op de omzet, dan bestaat het aan te geven cijfer, tenzij anders overeengekomen, in het totaal bedrag van de facturen, alle taksen inbegrepen, betreffende de produkten of werken die tijdens de beoogde verzekeringstermijn zijn geleverd respectievelijk uitgevoerd.

Het door de verzekeringnemer aangegeven bedrag van de facturen van de onderaannemers wordt voor 75 % aan de omzet toegevoegd.

■ *Artikel 21 — INGANG VAN DE DEKKING*

De dekking gaat pas in na ondertekening van het contract en betaling van :

- hetzij de eerste premie als deze vast overeengekomen is,
- hetzij het eerste voorschot als de premie achteraf te betalen is.

■ *Artikel 22 — NIET-AANGIFTE - WANBETALING VAN DE PREMIE*

22.1. Stuurt de verzekeringnemer het voor de premieberekening vereiste aangifteformulier binnen 16 dagen na de aangetekende herinnering van de Maatschappij niet terug, dan wordt :

- a) de dekking geschorst vanaf het einde van de verzekeringstermijn waarop de aangifte betrekking heeft,
- b) ambtshalve een afrekening opgemaakt op basis van de bedragen van de vorige aangifte of, als het om een eerste afrekening gaat, op basis van de bij de contractsluiting meegedeelde bedragen, in beide gevallen vermeerderd met 50 %.

De toezending van de aangetekende herinnering maakt verwijlinterest eisbaar, rechtens en zonder ingebrekestelling lopende vanaf de 31ste dag na het einde van de verzekeringstermijn waarop de aangifte betrekking heeft tot de dag van ontvangst van de aangifte ten kantore van de Maatschappij.

22.2. Wordt een premie, voorschot of premieaanvulling niet betaald binnen 16 dagen na de aangetekende herinnering van de Maatschappij, dan wordt de dekking geschorst met terugwerking tot de vervalldag van de onbetaalde premie, voorschot of premieaanvulling.

De toezending van de aangetekende herinnering maakt verwijlinterest eisbaar, rechtens en zonder ingebrekestelling lopende vanaf de 31ste dag na de opmaak van de kwitantie; hij is eisbaar vanaf de eerste dag als er al interest verschuldigd is wegens niet-terugzending van het aangifteformulier.

22.3. De verwijlinterest wordt berekend tegen de wettelijke rentevoeten.

22.4. De schorsing van de dekking geldt voor alle schade, hoe dan ook, die gebeurt na de dag waarop de schorsing is ingegaan. De dekking wordt opnieuw van kracht daags na de dag waarop de Maatschappij het aangifteformulier heeft ontvangen of het bedrag van de premies, interest en kosten heeft geïnd.

22.5. De tijdens de schorsing vervallen premies en voorschotten behoren de Maatschappij toe.

■ *Artikel 23 — CONTROLE*

De Maatschappij behoudt zich het recht voor de verklaringen van de verzekeringnemer na te gaan. Te dien einde moeten de boekhouding of andere bewijsstukken die tot het nagaan van deze verklaringen kunnen dienen ter beschikking van de Maatschappij of haar afgevaardigden worden gesteld.

■ *Artikel 24 — HERZIENING*

Verhoogt zij haar tarief, dan heeft de Maatschappij het recht de premie van de eerstvolgende vervalldag af aan te passen. Bij ontvangst van het bericht van verhoging heeft de verzekeringnemer echter 30 dagen het recht het contract per aangetekend schrijven te verbreken met ingang van de eerstkomende vervalldag.

DUUR EN VERBREKING VAN HET CONTRACT

■ *Artikel 25 — DUUR*

Het contract wordt gesloten voor de in de bijzondere voorwaarden vastgestelde duur. Het wordt vervolgens telkens voor termijnen gelijk aan de eerste, een onvolledig jaar uitgesloten, stilzwijgend verlengd, tenzij het ten minste 3 maanden vóór verstrijking van de lopende verzekeringstermijn per aangetekende brief wordt opgezegd.

■ *Artikel 26 — VOORTZETTING VAN HET CONTRACT*

- 26.1. De verzekeringnemer verbindt zich ertoe bij afstand of inbreng, om niet of onder bezwarende titel, bij gehele of gedeeltelijke overdracht van werkzaamheden, bij overname, omwerking, samensmelting, ontbinding of vereffening, het contract door zijn opvolgers te doen voortzetten. Wordt deze verbintenis niet nageleefd, dan mag de Maatschappij van de verzekeringnemer, benevens de vervallen premies, een vergoeding eisen gelijk aan de voor het laatste dienstjaar verschuldigde jaarpremie. De Maatschappij kan niettemin weigeren de opvolger aan te nemen en het contract opzeggen. In dat geval behoudt zij enkel de vervallen premies.
- 26.2. Bij overlijden van de verzekeringnemer blijft het contract ondeelbaar. Het blijft van rechtswege behouden op naam van de erfgenamen of rechtverkrijgenden die hoofdelijk gebonden blijven door de door de verzekeringnemer aangegane verbintenissen tot bij de overdracht van het contract aan een opvolger.
- 26.3. Bij verdwijning van de onderneming, definitieve stopzetting van het bedrijf, faillissement of gerechtelijke vereffening, moet daarvan schriftelijk aangifte aan de Maatschappij worden gedaan en eindigt het contract van rechtswege; in de laatste twee gevallen heeft de verbreking uitwerking ten aanzien van de contracterende partijen na afloop van de door de betaalde premie gedekte termijn en uiterlijk op de datum van de gerechtelijke uitspraak van het faillissement of de vereffening.

■ *Artikel 27 — VERBREKING*

De Maatschappij behoudt zich het recht voor het contract per aangetekende brief te verbreken met een opzeggingstermijn van 14 dagen die ingaat daags na de verzending van de aangetekende brief waarin de verbreking aan de verzekeringnemer wordt meegedeeld :

- 27.1. bij niet-betaling van een contractueel eigen risico, premievoorschot, premie; bijpremie of bijkomende bedragen;
- 27.2. na elke schadeaangifte maar uiterlijk 30 dagen na de betaling van de vergoeding of de weigering van tegemoetkoming;
- 27.3. bij wijziging van het risico op de in de artikelen 10 en 18 vermelde voorwaarden;
- 27.4. bij weigering van de verzekeringnemer de door de Maatschappij noodzakelijk geachte voorkomingsmaatregelen te treffen;
- 27.5. bij samenloop van verzekeringen of afsluiting van een aanvullende verzekering van dezelfde aard;
- 27.6. Bij wijziging in het Belgisch of buitenlands recht waardoor de omvang van de dekking kan worden beïnvloed.

SCHADEGEVALLEN

■ *Artikel 28 — AANGIFTE*

De verzekeringnemer verbindt zich ertoe :

- 28.1. elk schadegeval onmiddellijk schriftelijk bij de Maatschappij aan te geven uiterlijk 8 dagen na de feiten of, indien ze hem niet bekend waren, nadat hij er voor het eerst kennis van heeft gekregen;
- 28.2. binnen de kortste termijn alle nuttige inlichtingen voor de schadebehandeling aan de Maatschappij te verstrekken en haar alle gerechtelijke en buitengerechtelijke akten binnen 48 uur na hun betekening te bezorgen; op de terechtzittingen te verschijnen en alle proceshandelingen te volbrengen die gevraagd worden door de Maatschappij. Deze leidt alle onderhandelingen met de getroffen en hun rechtverkrijgenden en het eventuele rechtsgeding;
- 28.3. zich te onthouden van elke erkenning van aansprakelijkheid, elke schikking, elke betaling of belofte van betaling. De verlenging van eerste materiële of medische hulp of loutere erkenning van de werkelijkheid van het gebeurde worden niet als erkenning van aansprakelijkheid beschouwd.

■ *Artikel 29 — VOORKOMING EN CONTROLE*

De verzekeringnemer is ertoe gehouden de deskundigen en inspecteurs die door de Maatschappij belast zijn met een onderzoek naar de maatregelen tot voorkoming van schadegevallen en naar de oorzaken en omstandigheden ervan, toe te laten tot zijn onderneming.

■ *Artikel 30 — VERLIES VAN AANSPRAKEN*

De verbintenissen van de Maatschappij eindigen en zij heeft op de verzekeringnemer een vordering tot terugbetaling van de vergoedingen en kosten die zij heeft uitgekeerd, indien hij :

- 30.1. bij de afsluiting of in de loop van het contract valse of onvolledige verklaringen heeft afgelegd die het oordeel van de Maatschappij over de aard en de omvang van de risico's hebben kunnen beïnvloeden;
- 30.2. de in artikelen 10.1. en 18.1. vermelde wijzigingen niet of slechts ten dele heeft aangegeven;
- 30.3. verklaringen heeft afgelegd die de berekeningsgrondslag van de premies kunnen vervalsen. In dat geval geldt het verlies van aanspraken voor alle schadegevallen die gebeuren tussen de dag van de valse verklaring en de dag na die waarop de verzekeringnemer zich met de Maatschappij in orde heeft gesteld. Deze laatste behoudt alle rechten op de premies voor die periode;
- 30.4. de in het contract bepaalde voorschriften of termijnen niet in acht heeft genomen of bij een schadegeval onjuiste verklaringen heeft afgelegd.

Wanneer de niet-uitvoering van een handeling binnen een bepaalde termijn verlies van aanspraken moet meebrengen, gebeurt dit niet zo de verzekeringnemer kan bewijzen dat hem geen schuld treft en dat hij het verzuim zo spoedig mogelijk heeft goedge maakt.

■ *Artikel 31 — INDEPLAATSSTELLING*

De Maatschappij treedt in alle rechten en vorderingen van de verzekerden tegen de veroorzakers of medeveroorzakkers van de schade die zij vergoed heeft.

TITEL IV

BIJDEKKING

■ *Artikel 32 — RECHTSBIJSTAND*

Op verzoek van de verzekeringnemer kan de Maatschappij een rechtsbijstandsdekking verlenen die tot doel heeft :

- 1) de verzekerden strafrechtelijk te verdedigen wanneer de burgerlijke belangen door de Maatschappij geregeld zijn;
- 2) verhaal te nemen op de aansprakelijke derden.

ROYALE BELGE

NAAMLOZE VENNOOTSCHAP VAN VERZEKERINGEN

toegelaten onder het nr 0060 (K.B. 04.07.79 - B.S. 14.07.79)
om de takken Leven en Niet-Leven, te beoefenen

Vorstlaan 25 - 1170 Brussel

Tel. : (02) 661.6111 Rekening Ippa nr 702-0224400-41 Telex : 23.000 FAX : 02/661.9340 Telegr. : Roybelas - Brussel H.R.B. 16511